

Produktivitetsrådet

Nationaløkonomisk Forenings årsmøde
12.-13. januar 2018

Jesper Linaa

Vismændenes rolle som produktivetsråd

Er mere produktivitet altid godt?

- Produktivitet er altafgørende for den langsigtede velstandsudvikling
- Men hensyn til fx sundhed, miljø og fordelingspolitiske præferencer bør tillades at svække produktiviteten
- Og hensigtsmæssige udbudsreformer, der øger beskæftigelsen, kan sænke produktiviteten
- Produktivitet er faktisk slet ikke noget entydigt begreb
- Vismændenes mandat er at komme med forslag, der kan øge produktiviteten. Det tolkes som
  - Identificer markeds- og politikfejl
  - Anvis værktøjer og klargør afvejninger overfor offentlighed og beslutningstagere
- Med andre ord: Vismændenes opgave er at hjælpe beslutningstagerne til at få det optimale ud af ressourcerne *givet* de politiske målsætninger og hensyn

Produktivitetsrapport 2017

Indholdet i dag

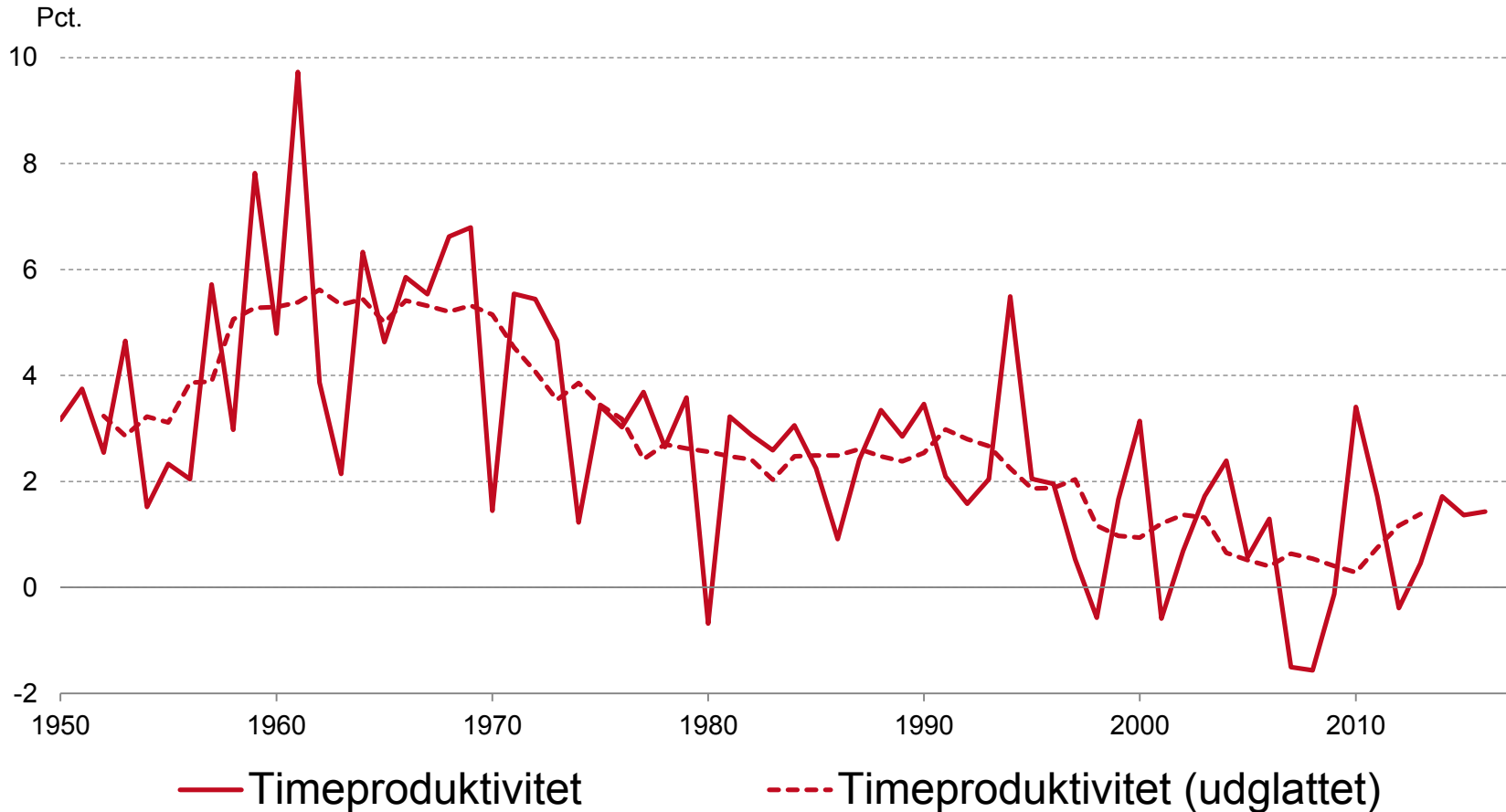
---

1. Det makroøkonomiske billede
2. En mikrobaseret analyse af virksomhedernes produktivitsudvikling
3. Konklusioner og anbefalinger

DET MAKROØKONOMISKE BILLEDE

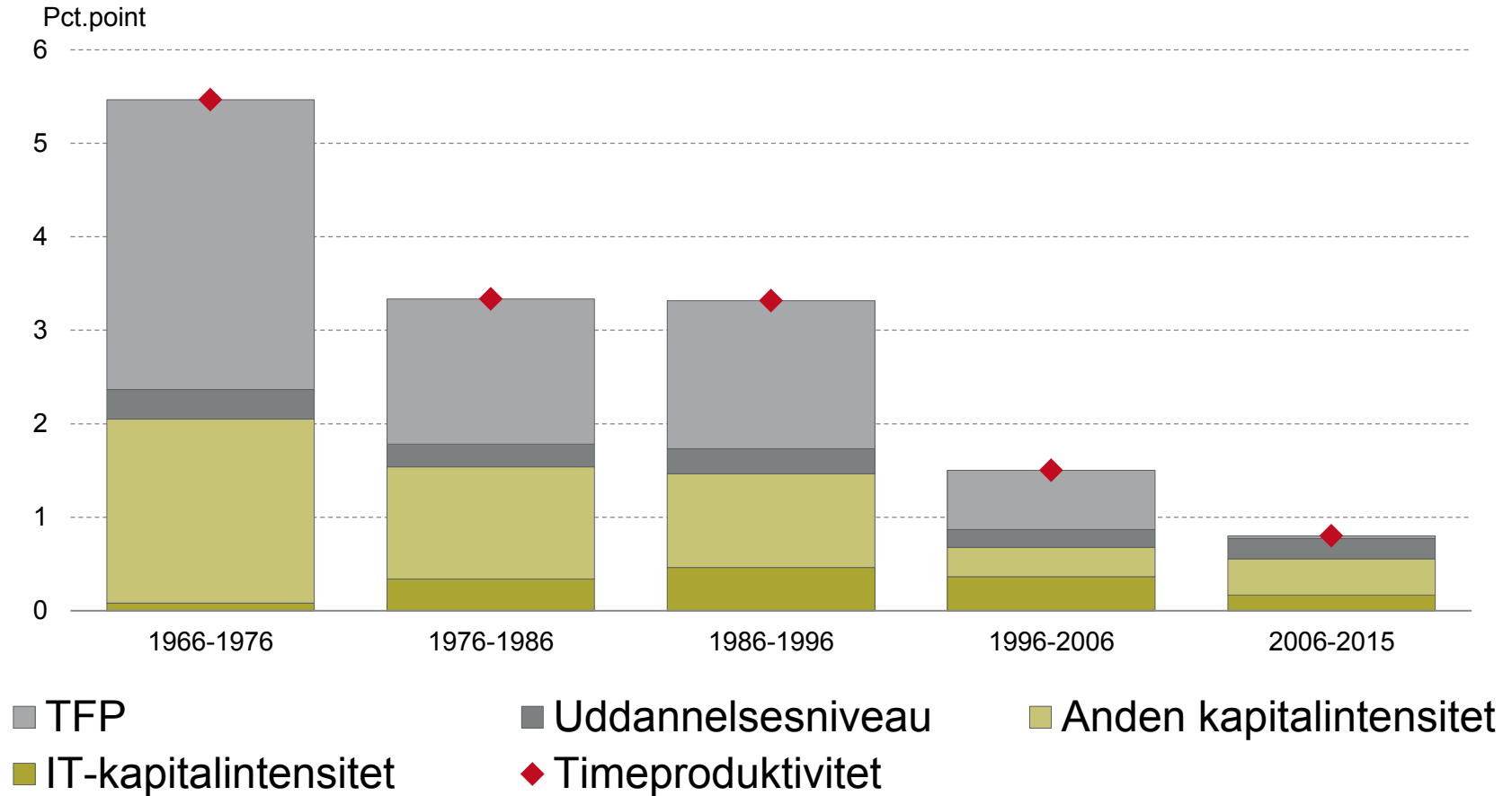
Timeproduktivitetsvækst i hele økonomien

Lav produktivitetsvækst i en årrække

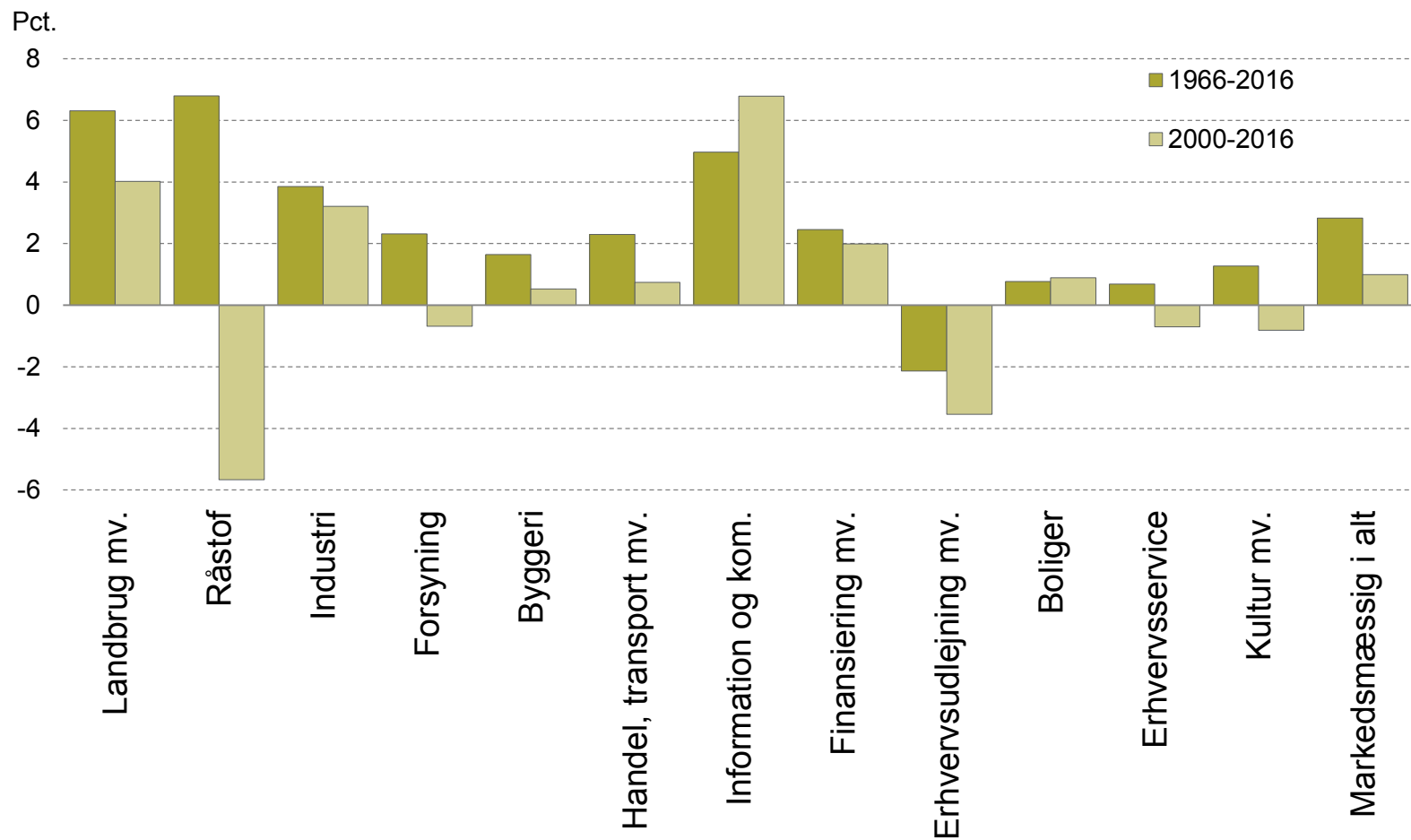
Vækstregnskab

Lavere TFP-vækst en væsentlig forklaring

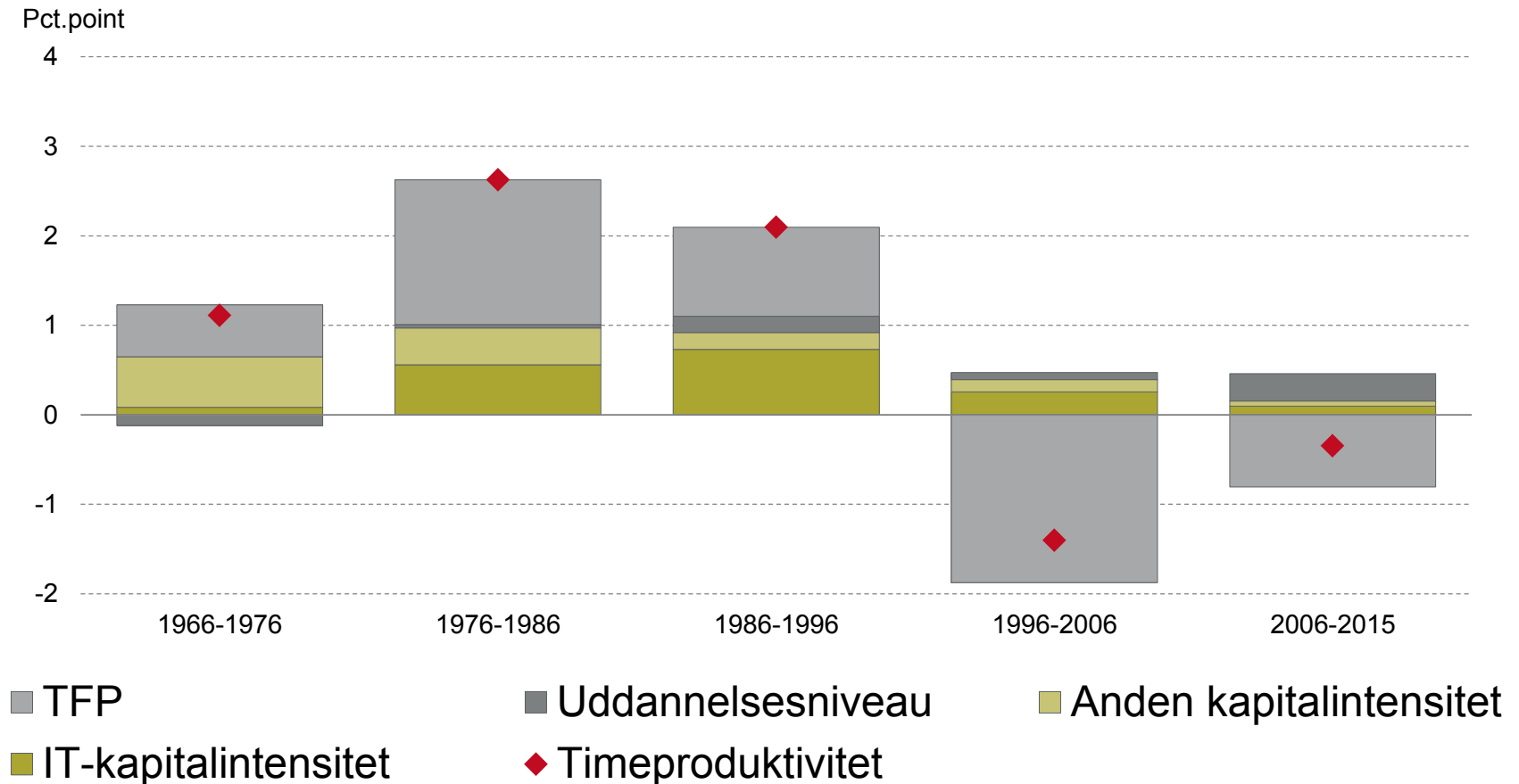
Produktivitetsvækst i de enkelte brancher

Vækstnedgang særlig markant i servicebrancher

Vækstregnskab for erhvervsservicebrancher

Negativ TFP-vækst i dele af servicesektoren

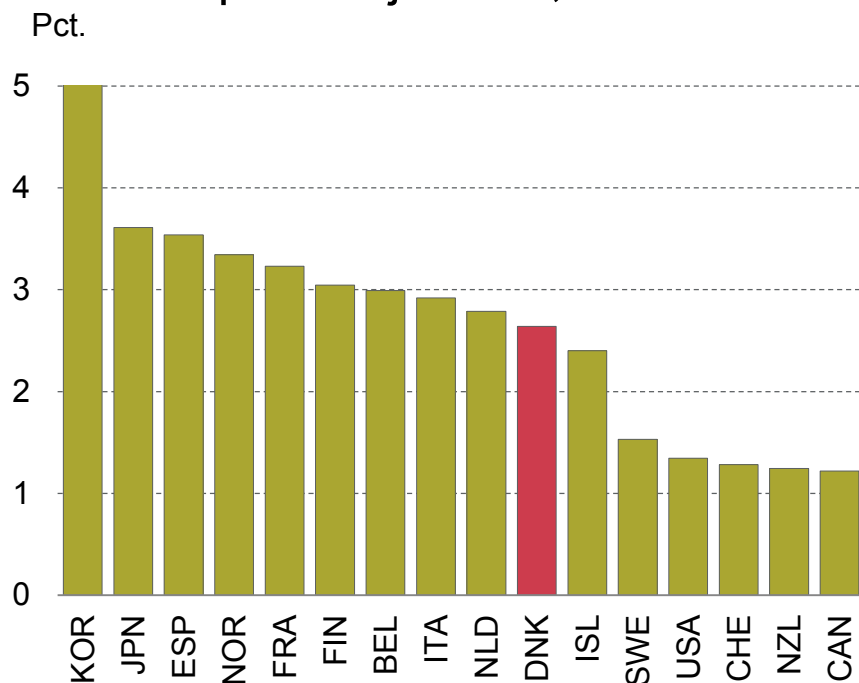

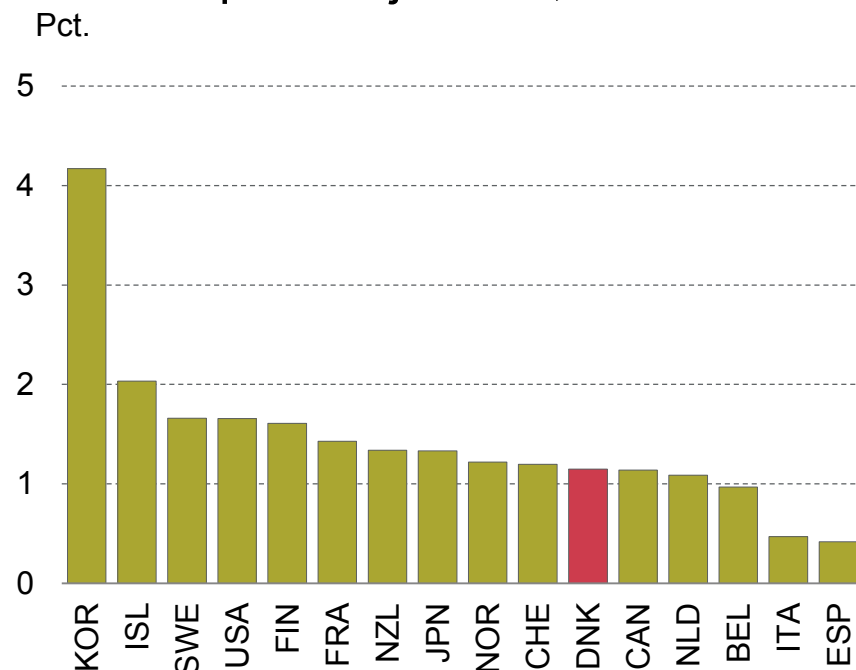
Produktivitetsvækst internationalt set

Lavere vækst er et internationalt fænomen

BNP pr. arbejdstime, 1970-1995

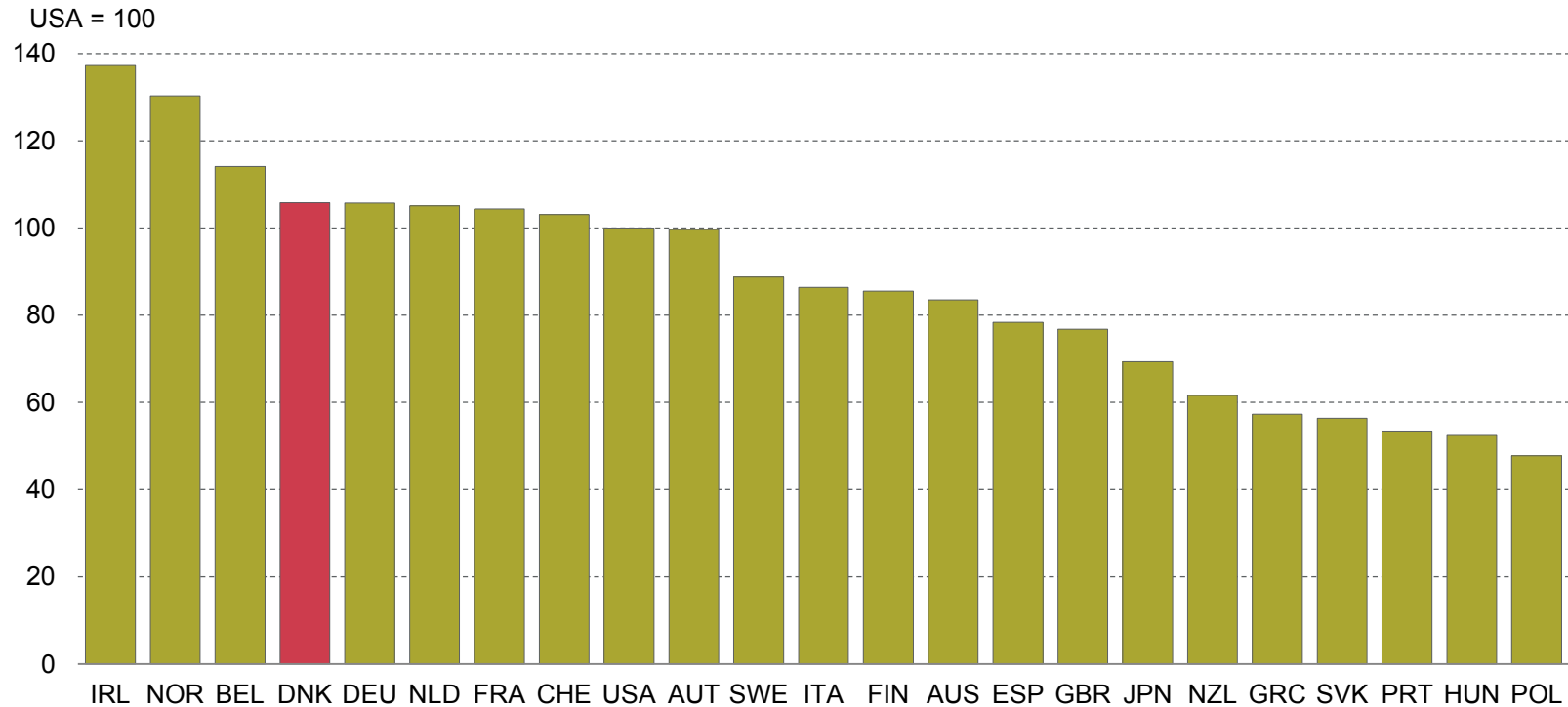

BNP pr. arbejdstime, 1995-2015

BNP pr. arbejdstime, 2015

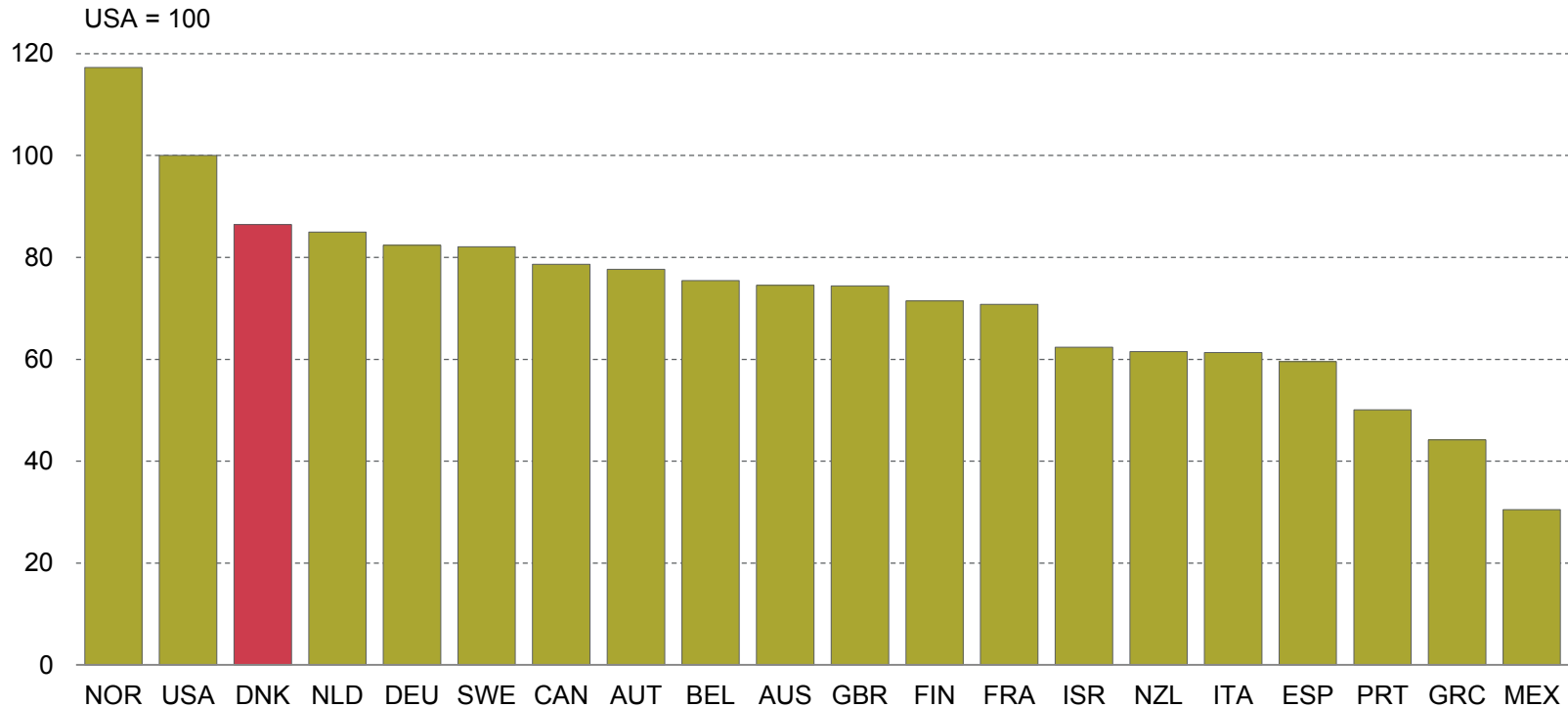
Højt dansk produktivetsniveau

NNI pr. indbygger, 2015

Højt dansk velstandsniveau

Det makroøkonomiske billede. Konklusioner

Lavere vækst udspringer fra servicesektoren

- Dansk produktivitetsvækst er faldet
- Faldet er en del af en international tendens
- Forventeligt at dansk produktivitetsvækst er *relativt* lav, da danske virksomheder allerede er højproduktive
- Vækstnedgangen udspringer fra servicesektoren
- Lad os kigge videre på et mere disaggregeret niveau...

Er toppen stukket af?

PRODUKTIVITETSFORSKELLE MELLEM VIRKSOMHEDER

Hvorfor er væksten faldet?

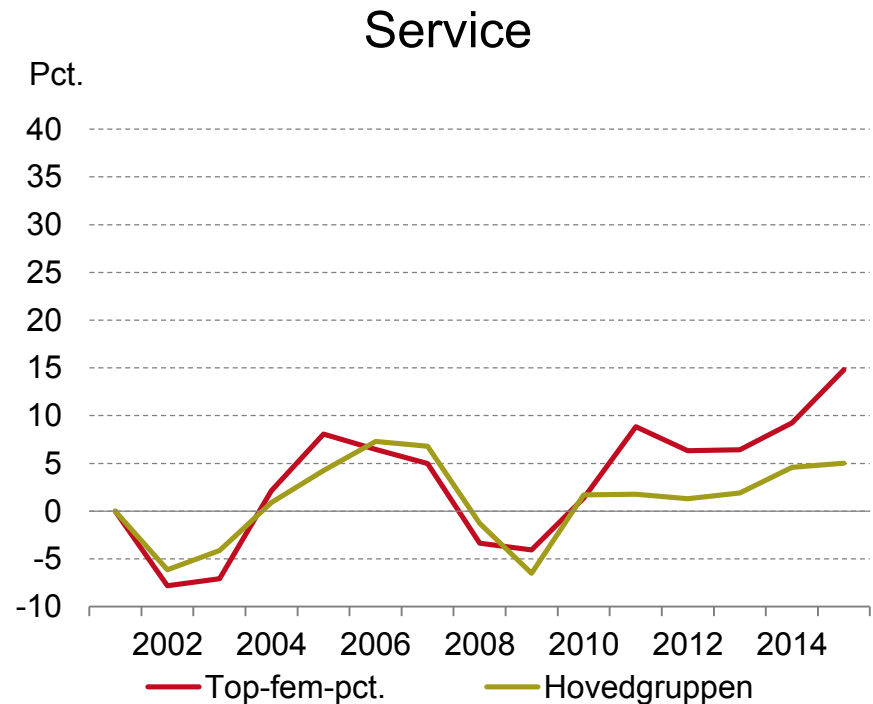
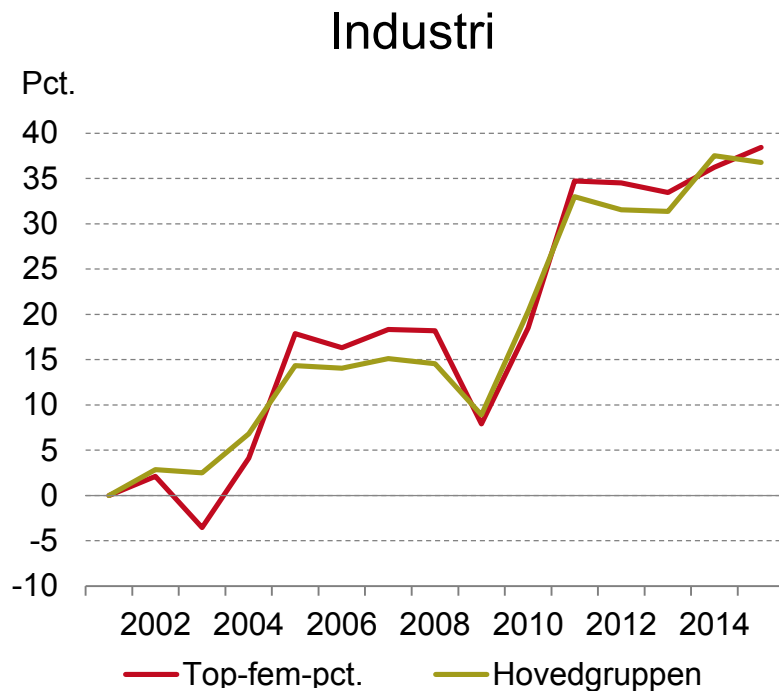
Færre nye teknologier eller langsommere spredning af viden?

- Gordon (2016): Det bliver stadig sværere at tænke nyt
- OECD: Teknologier udbreder sig langsommere
  - Ses ved at teknologiske forskelle mellem de mest produktive virksomheder og resten af virksomhederne bliver større (observeret under ét for 24 lande)
  - Analyse i rapporten: Er det samme sket i Danmark?
- Vores konklusioner
  - Forskellene lader ikke til at være blevet større indenfor industribrancherne
  - Visse tegn på større forskelle indenfor service, men udvidelsen er mindre end i OECD

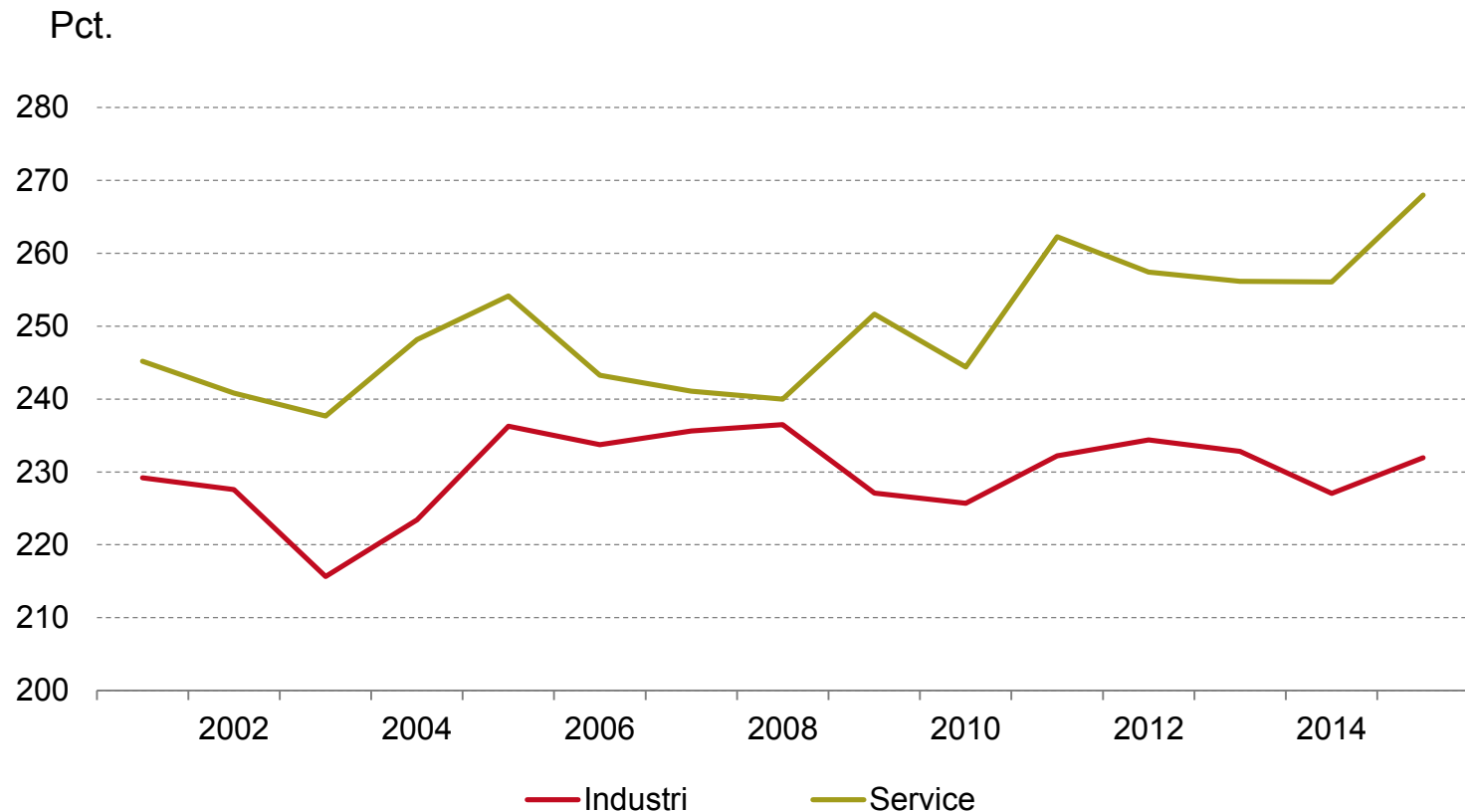
TFP-vækst i toppen og i hovedgruppen

Større TFP-forskelle indenfor service, men ikke indenfor industri

TFP – de mest produktive virksomheder ift. resten

Større TFP-forskelle indenfor service, men ikke indenfor industri

Er toppen stukket af? Konklusioner

Hvad skyldes de stigende forskelle i service – og hvad skyldes de ikke?

- Ingen entydig forklaring, men nogle forklaringer står tilbage
  - Mulige efterdønninger fra finanskrisen på de teknologiske investeringer
  - Større betydning af stordriftsfordele i visse brancher pga. IT
  - Større betydning af immaterielle aktiver
  - Større betydning af organisation og ledelse
- Andre forklaringer virker mindre sandsynlige
  - Humankapital bliver vigtigere i produktionen (*skill bias*)
  - Øget konkurrence pga. globalisering og/eller deregulering
  - Særlig udtalt udvikling i IT-intensive brancher

KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

Konklusioner

Bekymrende produktivtetsvækst, men ingen brændende platform

- Lav dansk produktivtetsvækst del af en international tendens
  - Vækstnedgangen udspringer fra servicesektoren
- Danske virksomheder er højproduktive
  - Danmark må forventes at vokse langsommere end teknologisk mindre udviklede lande
- Tidligere analyser fra vismændene
  - Indtil nu er der ikke tegn på Baumol-effekter, men de må forventes at komme
  - Dansk vækst er ”hæmmet” af befolkningens alderssammensætning – det kan også gælde for produktivtetsvæksten – det kan ændre sig i fremtiden
  - Lav K-L-vækst – tegn på symptom på lav produktivtetsvækst snarere end årsag
- Der bør kigges videre på betydningen af
  - Konkurrence
  - Betydning af stordriftsfordele i visse brancher pga. IT
  - Betydningen af immaterielle aktiver
  - Betydning af organisation og ledelse

Produktivitetsfremmende tiltag

Tre bud...

---

1. Sikr adgangen til kvalificeret udenlandsk arbejdskraft
2. Omlæg skat fra arbejde og produktiv kapital til bolig
3. Konkurrenceudsæt den offentlige sektor på relevante områder og skærp konkurrencen i de private serviceerhverv

De Økonomiske Råds Sekretariat

Web: www.dors.dk

Mail: dors@dors.dk

Twitter: [@DORsSekretariat](https://twitter.com/DORsSekretariat)

LinkedIn: [dk.linkedin.com/company/
the-secretariat-of-the-danish-economic-councils](https://dk.linkedin.com/company/the-secretariat-of-the-danish-economic-councils)